

Rutt Olden Skauge
Skauan
Rekstadvegen 38
7357 Skaun
94859515
rutt.older.skauge@hotmail.com
Ola Skauge
Skaian
Rekstadvegen 38
7357 Skaun
92260242
ola.skauge@hotmail.com

HØRINGSUTTAELSE til søknad om tillatelse til vannuttak og regulering av Storvatnet i Ørland kommune i Trøndelag.

Deres ref. 201909650 – 13

Strandheim, grn 68 brn 24, omfatter, foruten området omkring hus/fjøs/»mastu»/naust, også stranda med fjæra ut til 2 m under låg-vatn, og land fra smoltanlegget til ytterste elveos med unntak av 2 kiler tilhørende Aune, grn 68 brn 13. Det vil si at av østre bredd av elva fra ytterst i osen (2m under lavvann) og til grensa mot Aune, hører en ½ elvestrekning på ca 150 m på lågt vatn, til Strandheim.

Som eiere av dette, er vi dermed svært markant berørt av både vassregulering i elva og utvidelse av virksomhet til A/S Oldenfisk. Det er derfor med undring at vi registrerer at vi ikke er på primærlista for berørte parter, men sjøl måtte etterlyse høringsdokumentene .

Elva er et vesentlig element i eierskapet også for Strandheim. Vi har hatt smoltanlegget som nærmeste nabo på godt og vondt; fra lovprist arbeidsplass for grenda til valplass for tjuvfiske av gytemoden laks som i stedet for oppgang i Oldelva, beita på forrester i avløpet fra anlegget. Flokkene kunne være på opptil 15-20 storlaks, og som dermed kunne «skummes inn» med garn. Gjennom perioder med stinkende forurensing i fjæra fra blågrått slam til ei nesten rein fjære i dag, har det vært mange erfaringer og, vil vi påstå, utvist stort tålmod fra tidligere og nåværende eiere av Strandheim.

I dag er dette historie.

Det som ikke er historie, er at om konsesjon blir gitt, og Storvatnet blir regulert, betyr det en ytterligere forringelse av elvas funksjon som et representativt kystvassdrag med tilnærmet naturlig vassføring og økologiske forhold prega av sure bergarter og relativt høg nedbør.

Da vassdraget ble foreslått verna av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, og freda i verneplan 2,

var dette med representativitet en vesentlig begrunnelse. Fiske og friluftsliv som er nevnt som hovedgrunn for fredninga i konsesjonssøknaden, er «spin-off» av hovedbegrunnelsen. Når vi er freidige nok - fra vår side – til å påstå dette, er det fordi en av oss, Ola Skauge, var den hos Fylkesmannen som utarbeidet forslaget til verneplan 2 fra Sør-Trøndelag. Etableringa av Søvatnet som hovedvasskilde til industrivatn til oppdrettsanlegget, har gitt store økologiske konsekvenser, jfr. vedlegg til søknaden, for Søvassgreina av vassdraget. Med eventuelt uttak av industrivatn fra Storvatnet vil omtrent halvparten av vassdraget bli totalt endra i forhold til utgangspunktet for varig vern. Det er verdt å merke seg at vassdraga som ble verna i de første verneplanene, var verna mot kraftutbygging. Stortinget har i senere behandlinger hele tida understreka at vern mot kraftutbygging, betyr at vassdraga ikke skal utsettes for andre inngrep som reduserer verneverdiene i vassdraget. Dette tillegget – og innstramminga, vil måtte komme til anvendelse i vurderinga i dette tilfellet.

Med utgangspunkt i NVE's og Fylkesforvalteren i Trøndelag sine reaksjoner på vegutbedringa langs Blåvassgreina av vassdraget (der en særlig på 2 steder har fått ikke planlagte negative utslag), der inngrep i forhold til vassdragets verdi som verna vassdrag er forholdsvis beskjedne, må en kunne anta at uttak av industrivatn i Nyvassdalsgreina, vil være utenkelig.

Regulering av Storvatnet som planlagt, med dambygging m.v., vil måtte medføre oppheving av vassdragets status som verna vassdrag, og kreve behandling av saken tilsvarende med oppheving av vernevedtaket i Stortinget. En vil tro at det finnes en del tankekors i denne saken, både for NVE, Fylkesforvalteren i Trøndelag og Miljødirektoratet. Store deler av Oldmarka med Nyvassdalen, er belagt med tunge restriksjoner. Dette er områder som ligger innenfor Nyvassdalsgreina av det verna vassdraget.

Utbygging av Storheia er nærmeste nabo, og deler av det verna vassdraget er direkte belasta med vindkraftindustrien. Nå mangler det bare ei skikkelig kraftlinje gjennom Oldmarka for å krone, det vi velger å kalle, et naturforvaltningsmessig konglomerat av inkonsekvente beslutninger – et naturforvaltningsmessig kaosområde.

Et siste eksempel på inkonsekvensen ved ev. å tillate økt uttak av industrivatn for å tilfredsstille russisk behov for smolt, er forbudet mot å sette sildegarn i Sildvika i Oldfjorden. Dette forbudet har vært der noen år nå. Forbudet begrunnes med omsorg for oppgang av gytelaks i Oldelva. Da blir det bra tullete å opprettholde dette forbudet mens elvevatnet går som industrivatn til oppdrett av russisk smolt.

Det vi ikke har gått inn på her, er hvordan eventuelt økt bruk av industrivatn og utvidelse av produksjonen, vil kunne påvirke grunnforholda. Det finnes kvikkleire både på land og i sjøbotnen. Vi går ut fra at myndighetene også tar med dette i si vurdering av søknaden.

Vi antar det også må vurderes hvordan eventuelt endra vassføring i Oldelva, vil kunne påvirke forekomsten av elvemusling.

For oss som nærmeste nabo til settefiskanlegget, vil økt vannforbruk og utvidelse av produksjonskapasiteten medføre et spekter av økte ulemper. Disse ulempene vil – eventuelt – være en direkte konsekvens av økt uttak av industrivatn fra Oldenvassdraget. Økt produksjon gir økt arealbruk, mere støy og lukt, mere trafikk til lands og til vanns m.m.

Skauan, 10.01.2021

Rutt Olden Skauge

Ola Skauge